

ලංකා බන්දිතන්තේ තොග පර්යන්ත සමාගම - 2021

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

ලංකා බන්දිතන්තේ තොග පර්යන්ත සමාගමේ (“සමාගම”) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 කරුණු අවධාරණය කිරීම

වත්කම්වල සාධාරණ තක්සේරු වාර්තාවන්ට සහ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන් සමාගම වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද තක්සේරු වාර්තාවන්ට අදාළව කරුණු විස්තර කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පහත සටහන් වෙත මාගේ අවධානය යොමු කරමි. මෙම කරුණු සම්බන්ධයෙන් මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු නොලැබේ.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල 10.5 වන සටහනෙන්, ස්ථාවර වත්කම් එහි සාධාරණ වටිනාකමට ගෙන ඒම සඳහා සිදු කරනු ලබන නැවත තක්සේරු කිරීම් විස්තර කරනු ලැබේ. සමාගම 2003 වසරේ ආරම්භයේ සිටම එහි වත්කම් නැවත තක්සේරු කිරීම සඳහා නිසි ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කර නොතිබූ අතර, ඒ අනුව, රු. 7,875,277,911 ක් වටිනා අයිතම 22,902 කින් සමන්විත සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කල දේපළ, පිරියත සහ උපකරණයන්හි ප්‍රයෝජනවත් ඵලදායී ජීව කාලය නැවත තක්සේරු කිරීමකින් හා ගිණුම්කරණයකින් තොරව සමාගම විසින් අඛණ්ඩව භාවිතා කර තිබුණි.

(ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල 20.1 (ආ) වන සටහනෙන්, ආදායම් බදු, එකතු කළ අගය මත බදු (වැට්) සහ උපයන විට ගෙවීමේ බදු සම්බන්ධයෙන් රු. මි. 897ක දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයන් සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සමාගම වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද තක්සේරු වාර්තාවන් පිළිබඳව විස්තර කරනු ලැබේ.

1.3 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානායෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත භරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.

- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.
හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.
- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව නොවීම	සහිතව අනුකූල	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) රු. මි. 142.5 ක වටිනාකමකින් යුත් නිම කරන ලද ඉදිකිරීම් කටයුතු දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ වෙත මාරු නොකර නොතිම් වැඩ ලෙස ඉතිරිව පැවතිණි. තවද, ඉහත වත්කම් සඳහා LKAS 16 අනුව, ක්ෂයවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.		නොතිම් වැඩ මත දැරූ මුළු පිරිවැය, ඉංජිනේරුවන් විසින් සහතික කරන ලද කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අවසාන ඉන්වොයිසිය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව, ගෙවිය යුතු අවසාන රඳවා ගැනීම සමඟ ප්‍රධාන වත්කම් වෙත මාරු කරනු ලැබේ.	සමාගම අවශ්‍යතාවයට අනුකූල විය යුතුය.
(ii) රු. මි. 10.2 ක මුදලක් බලශක්ති අමාත්‍යවරයාගේ නිල නිවස ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා 2021 වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් දරන ලදී. මෙම නිල නිවාස සමාගමට අයත් නොවූ නමුත්, එය		බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් රු. 12,984,317/- ක් බලශක්ති අමාත්‍යවරයාගේ නිල නිවස ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා වර්ෂය තුළ ප්‍රතිපූරණය කරන ලදී.	සමාගමට අදාළ වියදම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළි කළ යුතුය.

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ අළුත්වැඩියා කිරීමේ සම්පූර්ණ නොනිමි වැඩ ලෙස ලෙස සටහන් කර පිරිවැය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රතිපූරණය කළ පසු, නොනිමි වැඩ ගිණුම ස්වයංක්‍රීයව ඉවත්වනු ඇත.

1.6.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>වසර 5කට වැඩි කාලයක් තුළ විදේශ මුදලින් ප්‍රකාශිත බැංකු ශේෂයන් රුපියල් බවට පරිවර්තනය කිරීම හේතුවෙන් ඇති වූ රු. මි. 92.134 ක සමස්ථ විනිමය ලාභය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ආදායමක් ලෙස සම්පූර්ණයෙන් හඳුනාගෙන ඇත. කෙසේ වෙතත්, එම විනිමය ලාභයෙන්, රු. මි. 19.898 ක්, රු. මි. 20.290 ක් සහ රු. මි. 51.946 ක් පිළිවෙළින් 2021, 2020 සහ 2020 ට පෙර වර්ෂවලට අදාළ විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2020 වර්ෂය අවසානයේදී මුදල් හා මුදල් සමාන ශේෂය සහ 2020 වර්ෂය සඳහා විනිමය ලාභ පිළිවෙළින් රු. මි. 72.235 කින් සහ රු. මි. 20.29 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. තවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා විනිමය ලාභය රු. මි. 72.235 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.</p>	<p>කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දක්වා නොමැත.</p>	<p>සමාගම අදාළ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.</p>

1.6.3 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

(අ) ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ දී රු. මි. 11,246.6 ක වෙළඳ සහ වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂ (සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ඇතුළුව) පැවති අතර, එයින් රු. මි. 7.6 ක අනෙකුත් ලැබිය යුතු ශේෂයන් වසර 5 කට වැඩි කාලයක් අයකර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, විශේෂයෙන් එම ශේෂ අයකර ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳ තහවුරු කිරීමක් විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>මෙහි ඇතුළත් බොහොමයක් ශේෂ 2010 වර්ෂයේ SAP ERP ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර සිට ඉදිරියට ගෙන යනු ලැබූ ශේෂ වේ. ඒ අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ පූර්ව අනුමැතිය ඇතිව දිගු කාලීනව හිඟව පවතින මෙම ලැබිය යුතු හිඟ ශේෂය කපා හැරීමට විගණන සහ කළමනාකරණ කමිටුවද නිර්දේශ කර තිබුණි.</p>	<p>දිගුකාලීන ලැබිය යුතු හිඟ ශේෂයන් අයකර ගැනීමට හෝ නිවැරදි කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>

සංස්ථාවේ පවත්වාගෙන යන වාර්තා අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී සමාගමට ගෙවිය යුතු සහ සමාගමෙන් ලැබිය යුතු ශේෂය පිළිවෙලින් රු. මි. 8,331 සහ රු. මි. 662 වී තිබුණි. ඒ අනුව, අස්ථිත්ව දෙක අතර නො එකඟ වූ ශේෂ වල ශුද්ධ වෙනස රු. මි. 535 ක් වූ අතර එහි දී අන්තර් සමාගම් ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ශේෂ අතර වෙනස පිළිවෙලින් රු. මි. 277 ක් සහ රු. මි. 258 කින් සමන්විත වී තිබුණි.

2. රු. 203,088,745 ක 2021 වර්ෂයේ කපා හරින ලද ප්‍රවාහන ආදායම සංස්ථාව විසින් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
3. රු.194,529,679 ක මෙහෙයුම් හා ප්‍රවාහන ගාස්තු සංස්ථාවේ පොත් වල ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
4. CPSTL විසින් ගිණුම් ගත කර ඇති රු. 44,906,835 ක් සංස්ථාව විසින් ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.
5. CPSTL විසින් රු. 4,737,293 ක විවිධ වියදම් ඉන්වොයිසි ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
6. සංස්ථාව විසින් ගිණුම්ගත කර ඇති රු. 339,355,980 ක් CPSTL විසින් ගිණුම්ගත කර නොමැත.

(ii) සමාගමේ වාර්තාවලට අනුව, LIOC වෙතින් ලැබිය යුතු මුදල රු. මි. 710 ක් වූ අතර, LIOC වෙතින් ලැබුණු තහවුරු කිරීම අනුව සමාගමට ගෙවිය යුතු මුදල රු. මි. 715 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ ආයතන දෙක අතර අන්තර් සමාගම් ශේෂයන් හි රු. මි. 5 ක නොවිසඳුනු ශේෂයක් නිරීක්ෂණය විය.

වෙනස්කම් සඳහා හේතූන් පහත පරිදි වේ.

- එම -

1. රු. 1,183,454 ක වරාය මෙහෙයුම් හා රසායනාගාර ගාස්තු LIOC පොත් වල ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
2. LIOC විසින් රු. 273,996 ක ප්‍රවාහන ගාස්තු ගෙවා නොතිබුණි.
3. LIOC විසින් නොගෙවන ලද මෙහෙයුම් ගාස්තු වෙනස රු. 9,131,909 කි.
4. රු. 2,495,897 ක ගැටලුකාරී ඉන්වොයිසින් CPSTL හි පොත්වල ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

1.6.5 පූර්ව වර්ෂ වැරදි නිවැරදි කිරීම්

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ 22.1 සටහනෙහි දක්වා ඇති පරිදි, ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවෙන් වැඩිපුර අය කරගන්නා ලද ප්‍රවාහන ගාස්තු 2019, 2020 සහ 2021 වර්ෂ සඳහා පිළිවෙලින් රු.මිලියන 77.8, රු. මිලියන 125.3 ක් සහ රු. මිලියන 157.264 ක් අතිතයානුයෝගීව නැවත ප්‍රකාශ කර ඇත. කෙසේ වුවද ,වැඩිපුර අය කරන ලද ප්‍රවාහන ආදායම අදාළ වර්ෂයේදී

කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දැක්වීම දක්වා නොමැත.

සමාගම LKAS 08 ට අනුකූල විය යුතුය.

ගැලපීම වෙනුවට එම වටිනාකම් අනෙකුත් මෙහෙයුම් වියදම් යටතේ සටහන් කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනය තුළ සඳහන් සමාගමේ ආදායම සහ දළ ලාභය 2020 සහ 2021 මූල්‍ය වර්ෂ සඳහා පිළිවෙලින් රු.මිලියන 125 ක් සහ රු. මිලියන 157 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි. තවද, 2020 ජනවාරි 01 දිනට සමුච්චිත ලාභයට වන බලපෑම රු. මිලියන 57 ක් ගැලපීම් සිදු කර නොතිබුණු අතර, 2019 වර්ෂය සඳහා අදාළ බදු ඉතිරිය වන රු. මිලියන 2 ක් වැඩියෙන් සටහන් කර තිබුණි.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) යහපාලනය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ්/12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය. (2021 නොවැම්බර් මස 15 දක්වා බලපැවැත්වේ.)			
(i) මාර්ගෝපදේශ අංක 4.2 .2	මාසික මූල්‍ය හා භෞතික කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනය, මාසික මෙහෙයුම් ප්‍රකාශය, මාසික මුදල් ජර්නල ප්‍රකාශය, ද්‍රවශීලතා තත්වය සහ ණය ගැනීම්, ද්‍රව්‍ය ප්‍රසම්පාදනය, විශේෂයෙන් මාසය තුළදී මිලදී ගත් ජංගම නොවන වත්කම් සහ කාර්ය මණ්ඩල විස්තර, නව බඳවා ගැනීම් ඇතුළු මානව සම්පත් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය යනාදීන් සෑම මාසික අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල රැස්වීමකදී විධිමත්ව සභාගත කර නොතිබුණි.	මාසික කළමනාකරණ ගිණුම් 2020 වර්ෂය තුළ පැවති අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල රැස්වීමට ඉදිරිපත් කර ඇත.	සමාගම අදාළ මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය.

- (ii) මාර්ගෝපදේශ අංක 5.2.2 (අ) ඉන්ධන ටැංකි 09 ක් ඉදිකිරීම ආරම්භ කිරීමට පෙර , සමාගම විසින් ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කර නොතිබුණි. 2020 වර්ෂයට පෙර CPSTL විසින් ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතීන් සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයන් වාර්තාවක් ලෙස සකස් කර නැති නමුත් අදාළ අවශ්‍යතාවයන් අනුව ශක්‍ය තත්ත්වයන් විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් අනතුරුව ව්‍යාපෘති ආරම්භ කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2020 වර්ෂයෙන් පසුව ආරම්භ කරන ලද රු. මිලියන 10 කට වැඩි ව්‍යාපෘතීන් සඳහා, අධිකෂක මණ්ඩල අනුමතීන් ලබා ගැනීමට පෙර විධිමත් ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා සකස් කරන ලදී.
- එම ශක්‍යතා විශ්ලේෂණයන් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල පත්‍රිකා වල ඇතුළත් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, 2020 වර්ෂයෙන් පසුව ආරම්භ කරන ලද රු. මිලියන 10 කට වැඩි ව්‍යාපෘතීන් සඳහා, අධිකෂක මණ්ඩල අනුමතීන් ලබා ගැනීමට පෙර විධිමත් ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා සකස් කරන ලදී.
- (iii) මාර්ගෝපදේශ අංක 5.2.2 (ආ) රු. මිලියන 10 ඉක්මවන ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා අමාත්‍යාංශයේ සහ මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබුණි. සියලුම ප්‍රාග්ධන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා CPSTL අධිකෂක මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගනු ලබන අතර, එහිදී භාණ්ඩාගාරය, අමාත්‍යාංශය, CPC සහ LIOC නියෝජනය කරමින් අධිකෂක මණ්ඩල සාමාජිකයින් CPSTL හි අධිකෂක මණ්ඩල වෙත නම් කරන ලද අතර අදාළ ආයතන වලින් සමගාමී අනුමැතිය ලබා ගනු ලැබේ.
- (iv) මාර්ගෝපදේශ අංක 9.2 සමාගම සතුව මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව සුදුසු සංවිධාන සටහනක් සකස් කර අනුමත කරගෙන නොතිබුණි. තවද, නව සේවක සංඛ්‍යාව පිහිටුවීමේදී හෝ අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාවක් ඇති CPSTL හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සංවිධාන ව්‍යුහය ඇතුළු සමාගමේ වත්මන් කාර්ය මණ්ඩලය 2016 දී රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. නමුත් අර්ධ රාජ්‍ය ආයතන සඳහා නවමත් කිසිදු අධිකෂණ ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කර නොමැති බැවින් ඉහත කී වත්මන් කාර්ය මණ්ඩලය

අවස්ථාවන්හිදී, සමාගම විසින් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ උපදේශනයන් ලබා ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

(v) මාර්ගෝපදේශ අංක 9.3

සමාගමේ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ සහ අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ඇතිව සහ මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව එකඟතාවය සහිතව බඳවා ගැනීමේ සහ උසස්කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටියක් (SORAP) සකස් කිරීමට අවශ්‍ය උචිත ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

අනුව උසස් කිරීම් සහ බඳවා ගැනීම් සිදු කරන ලෙස වාචිකව දැනුම් දෙන ලදී.

- එම -

වර්තමානයේදී සමාගම විසින් බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් සකස් කරන ලද බඳවා ගැනීමේ සහ උසස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (SORAP) අනුගමනය කරනු ලබයි.

සංස්ථාවේ SORAP අනුගමනය කරන ලෙස අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය උපදෙස් ලබා දී ඇති අතර, සංස්ථාව විසින් නව SORAP අවසන් කල පසු සමාගමද එය අනුගමනය කරනු ඇත.

(vi) මාර්ගෝපදේශ අංක 9.10

කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සේවකයින් පත් කිරීම සඳහා සමාගම විසින් භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සේවකයින් 15 දෙනෙකු බඳවා ගෙන තිබුණි.

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇති සේවක සංඛ්‍යාවට අනුව බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු කරන ලෙස සහ සේවක සංඛ්‍යාවේ වෙනස්කම් පමණක් සිදු කරන ලෙස අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වාචිකව උපදෙස් දී ඇති බැවින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා නිසි සැකැස්මක් නොතිබූ බැවින් ද කිසිදු බඳවා ගැනීමක් සඳහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබාගෙන නොමැත. කිසියම් බඳවා ගැනීමකට පෙර දැනුවත් කිරීම පමණක් සිදු කරනු ලබයි.

- එම -

(vii) මාර්ගෝපදේශ අංක 9.12

සමාගම විසින් අනුගමනය කරන ලද සුභසාධන යෝජනා ක්‍රමය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ

සමාගමේ වෛද්‍ය යෝජනා ක්‍රමය වසර කිහිපයකට පෙර රක්ෂණ සමාගමකට පවරා දී ඇතත් එය එලෙසම පවත්වා ගෙන යාමට නොහැකි වූ බැවින්, අධ්‍යක්ෂක

සමාගම අදාළ මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය

අනුමැතිය ලබා ගෙන මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත නොතිබුණි. කෙසේ සමාගමේ කාර්ය මණ්ඩලය වෙතත්, සමාලෝචිත සහ පවුලේ සාමාජිකයින් වර්ෂය තුළ කාර්ය රෝහල්ගත කිරීම මණ්ඩල සුභසාධන වියදම් වෙනුවෙන් මෙම යෝජනා ලෙස සමාගම විසින් රු. ක්‍රමය අනුගමනය කරන ලදී. මිලියන 31.72 ක් ගෙවා තිබුණි.

(ආ) 1997 ඔක්තෝබර් 24 දිනැති අංක 124 දරණ මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ වකුලේඛය

මෙම විධිවිධානවලට පටහැනිව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී පුරප්පාඩු වූ තනතුරු වල වැඩ ආවරණය කිරීමේ රාජකාරි සඳහා නිලධාරීන් 10 දෙනෙකු මාස 3 කට වඩා වැඩි කාලයක් සඳහා අනුයුක්ත කර තිබුණි.

වර්ෂය තුළ පැවති විවිධ මැතිවරණ සහ වසංගත තත්වය හේතුවෙන්, සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය කැඳවීමේ දුෂ්කරතා මතුව තිබුණි. එබැවින් වැඩ ආවරණය කිරීමේ රාජකාරි දිගටම කරගෙන යාමට සිදු වී තිබුණි.

පුරප්පාඩු වූ තනතුරු සඳහා තවමත් වැඩ ආවරණය කිරීම පවතින බැවින්, සමාගම අදාළ මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය

(ඇ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය-2006

(i) මාර්ගෝපදේශ අංක 2.3

ඉන්ධන ගබඩා ටැංකි 09 ක් ඉදිකිරීමට අදාළව ප්‍රසම්පාදන කමිටුව පත් කිරීමට පෙර සමාගම විසින් මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණය (IEE), පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුව (EIA) සහ සමාජ බලපෑම් තක්සේරුව (SIA) ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

EIA අවශ්‍ය වන ව්‍යාපෘති වර්ග ගැසට් පත්‍රයේ දක්වා ඇත (1993.06.24 දිනැති ගැසට් අංක 772/22). එම ගැසට් පත්‍රයේ දක්වා ඇති ලැයිස්තුවෙන් බැහැරව තෙල් අංශය යටතේ එන මෙවැනි ව්‍යාපෘති සඳහා IEE, EIA හෝ SIA ක්‍රියාත්මක කිරීම අනිවාර්ය නොවන අතර එම නිසා ඒවා ව්‍යාපෘතියට අදාළ නොවේ.

සමාගම අදාළ මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය

කොලොන්නාව පර්යන්තයෙහි එවැනි තෙල් ටැංකි පවතින බැවින් සහ පාරිසරික ගැටළු සලකා බලමින් එම ටැංකි පවත්වාගෙන යන බැවින් IEE, EIA සහ SIA එම වාර්තා ලබා ගැනීම සිදු කර නොමැත.

(ii) මාර්ගෝපදේශ අංක 4.3.1

මාර්ගෝපදේශයට අනුව සමාගම විසින් ඉන්ධන ගබඩා ටැංකි 3 ක් ඉදිරිකිරීම සඳහා මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තු/ ඉංජිනේරු ඇස්තමේන්තු සකස් කර නොතිබුණි.

ශක්‍යතා අධ්‍යයනය, සැලසුම් කිරීම, අධීක්ෂණය සහ පරිපාලනය යන වියදම් සඳහා අයවැය වෙන් කිරීමේ පුරුද්දක් වශයෙන් අනුගමනය නොකරනු ලබයි.

- එම -

තවද, කොන්ත්‍රාත්තුව මිල වැඩි කිරීමට යටත් නොවූ බැවින් මිල අනපේක්ෂිත අවස්ථා සඳහා අයවැය ප්‍රතිපාදන වෙන් නොකළ අතර කිසියම් වෙනසක් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් වෙන වෙනම අනුමැතිය ලබා ගත යුතු බැවින් භෞතික හදිසි අවස්ථා සඳහා අයවැය වෙන් නොකරයි.

එබැවින් සම්පූර්ණ පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව (TCE) සකස් නොකළ අතර, සෘජු ඉදිකිරීම් වියදම් (DCC) සඳහා පමණක් අයවැය වෙන් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, යම් නිර්මාණයක් බාහිරින් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය නම්, එම පිරිවැය DCC හි ඇතුළත් වේ.

මෙම කරුණ පිලිබඳ සලකා බැලීම සඳහා සමාගම විසින් අධීක්ෂක මණ්ඩලය වෙත දැනුම්දීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබයි.

(iii) මාර්ගෝපදේශ අංක 5.4.2

මිල විචලන සූත්‍රය ලංසු ලේඛනයේ ඇතුළත් කර නොතිබූ අතර, තෙල් ගබඩා ටැංකි 3 ක් ඉදිකිරීම සඳහා වූ කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමේ කොන්ත්‍රාත් කාලය මාස 20කි.

"විදේශ විනිමය අවදානම අවම කිරීම සඳහා" යන මෑයෙන් විදේශ ව්‍යාහාර මුදල් එකකයකින් හෝ කිහිපයකින් ලංසුකරුවන්ට ලංසු ඉදිරිපත්කිරීමට අවසර ලබා දී ඇත. බොහෝ ද්‍රව්‍ය USD හෝ සමාන විදේශ මුදල් වලින් මිලදී ගත යුතු වන අතර, ඒවායේ CIDA දර්ශක නොමැත. එබැවින් එවැනි ද්‍රව්‍ය මිල විචලන සූත්‍රයක් යොදාගැනීමට නොහැකිය. එබැවින් මිල විචලන සූත්‍රයක් ඇතුළත් කර නොමැත. කෙසේ වෙතත්, CPSTL අනාගත ව්‍යාපෘති සඳහා "විදේශීය ද්‍රව්‍ය සංරචක" සහ "දේශීය සංරචක" සඳහා මිල වැඩි කිරීමේ සූත්‍රය යෙදිය හැකි ක්‍රමයක් විශ්ලේෂණය කරමින් සිටී.

- එම -

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රුපියල් මිලියන 1,595 ක ලාභයක් ලබා තිබූ අතර පූර්ව වර්ෂයේ අනුරූපී ලාභය රුපියල් මිලියන 2,215 ක් විය. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රුපියල් මිලියන 620 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. පරිපාලන වියදම් ඉහළ යාම සහ මූල්‍ය ආදායම අඩු වීම මෙම පරිහානියට හේතු විය.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් සහ වියදම් වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාගමේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සියයට 70.58 ක ආන්තිකයක් (දළ ලාභය/සෘජු පිරිවැය) ලබා දී ඇති අතර මේ අනුව පූර්ව වර්ෂයේ පැවති සියයට 77.72 ක ආන්තිකයට සාපේක්ෂව සියයට 7.14 ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරයි. එසේම, සමාලෝචිත වර්ෂයේ දළ ලාභය පෙර වසරේ අනුරූපී දළ ලාභය වූ රුපියල් මිලියන 5,933 හා සසඳන විට රුපියල් මිලියන 26 කින් හෙවත් සියයට 0.44 කින් අඩු වී ඇත. මෙම අඩුවීම සාරාංශ කර පහත දැක්වේ,

විස්තරය	දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා		විචලනය	
	2021	2020	වාසිදායක/ (අවාසිදාය)	ප්‍රතිශතය
	රුපියල් මිලියන	රුපියල් මිලියන	රුපියල් මිලියන	
අයහාරය	14,276	13,568	708	5.22
සෘජු පිරිවැය	8,369	7,634	(735)	(9.63)
දළ ලාභය	5,907	5,933	(26)	(0.44)
වෙනත් ආදායම්	706	573	133	23.21
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්	157	137	(20)	(14.60)
පරිපාලන වියදම්	5,061	4,463	(598)	(13.39)
මෙහෙයුම් ලාභය	1,394	1,906	(512)	(26.87)
මූල්‍ය ආදායම	202	309	(107)	(34.63)
බදු පෙර ලාභය/(අලාභය)	1,595	2,215	(620)	(27.98)

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ලබා දී ඇති තොරතුරු වලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සහ පූර්ව වර්ෂය සඳහා සමාගමේ වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අනුපාත	2021	2020
ලාභදායීත්ව අනුපාත		
දළ ලාභ අනුපාතය (GP) (%)	41.38	43.73
මෙහෙයුම් ලාභ අනුපාතය (%)	9.76	14.05
ශුද්ධ ලාභ/ (අලාභ) අනුපාතය (NP) (%)	8.28	14.75
ද්‍රවශීලතා අනුපාත		
ජංගම අනුපාතය	7.6:1	8.4:1
ක්ෂණික අනුපාතය	7.2:1	8.03:1
කාරක ප්‍රාග්ධනය (රුපියල් මිලියන)	13,798	13,041
ආයෝජන අනුපාත		
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය (ROA) (%)	4.69	6.80

3 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 ආර්ථික නොවන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ සමාගමේ හිඟ සේවක ණය ශේෂයේ එකතුව රුපියල් බිලියන 3.359 කි. සමාගමේ සේවක ණය යෝජනා ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) සමාගම විසින් සැලකිය යුතු ණය කළඹක් හඳුන්වා දී පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණද, කාර්ය මණ්ඩල ණය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා නිසි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් සමාගම විසින් ස්ථාපිත කර නොතිබුණි. තවද, සමාගම විසින් භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් සඳහා අවශ්‍ය විශේෂඥ දැනුමෙන් යුත් උපදේශන සේවා අභ්‍යන්තරව හෝ බාහිරව ලබාගෙන නොතිබුණි.

CPC සහ CPSTL හි සේවකයින්ට සහනදායී පොලී අනුපාත යටතේ ණය ප්‍රදානය කිරීම අනෙකුත් රජයේ සේවකයන් භුක්ති විඳින පහසුකම් වලට සමගාමීව ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම රජයට අයත් වාණිජ ආයතනයක සේවය කරන සේවකයින්ගේ සුභසාධන පියවරක් ලෙස CPC හි වසර 60 කට වැඩි ඉතිහාසයක් තිස්සේ දිගුකාලීනව පුරුද්දක් වශයෙන් සිදුකරනු ලබමින් පවතී.

කාර්ය මණ්ඩල ණය සඳහා සමාගම නිසි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කළ යුතුවේ.

(ii) සේවකයින්ට විශාල ණය ප්‍රමාණයක් ලබා දීමෙන් සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා මූල්‍ය දුෂ්කරතා ද ඇති වී ඇති බැවින් මෙම ගැටලු මඟහරවා ගැනීම සඳහා විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව (AMC) විසින් ණය යෝජනා ක්‍රමය වාණිජ බැංකුවක් හෝ මූල්‍ය ආයතනයක් ලවා ඉටුකර ගැනීමට නිර්දේශ කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සමාගමේ අවධානය නිර්දේශ කෙරෙහි යොමු නොවීය.

ආර්ථික අර්බුදයක් සහ අසාමාන්‍ය ඉහළ පොලී අනුපාත මේ දිනවල රට තුළ පැවතීම හේතුවෙන් මෙම ආර්ථික අර්බුදකාරී කාලසීමාව තුළ සමාගමට විශාල පොලී බරක් දැරීමට සිදු වන බැවින් වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතිකයට වඩා බැංකුවලට ගෙවිය යුතු අතිරික්ත පොලිය ප්‍රතිපූරණය කිරීමට සමාගමට ප්‍රතිඥා දීමට හැකියාවක් නැත.

සේවකයින්ට භාතියක් නොවන පරිදි ණය යෝජනා ක්‍රමය බාහිරින් ලබා දීමට සමාගම කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.

(iii) ප්‍රධාන ණය ගොනුවක් නිසි ලෙස යාවත්කාලීන කර පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ දී ඉල්ලා අස් වූ හෝ විශ්‍රාම ගිය කාර්ය මණ්ඩලවල හිඟ ශේෂයන් ඇතුළුව පැහැර හරින ලද ණය ශේෂය රුපියල් මිලියන 41.44 දක්වා වැඩිවී තිබුණි. තවද, ණය පැහැර හරින්නන්ට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සමාගම අපොහොසත් වී තිබුණි.

SAP ERP පද්ධතිය තුළ අලුතින් හඳුන්වා දුන් ණය කළමනාකරණ පද්ධතිය මඟින් ප්‍රධාන ණය දත්ත සමුදායන් වර්තමානයේදී සම්පූර්ණයෙන්ම හසුරුවනු ලැබේ. පැහැර හරින ලද නිවාස සහ අනෙකුත් ණය අයකර ගැනීමට නීති හා මානව සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කර ඇත.

සමාගම ණය අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය කඩිනම් කළ යුතුය.

(iv) ලංකා බැංකු කෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මානව සම්පත් අංශයේ 1985 ජූලි 11 දිනැති අංක 1063 දරන චක්‍රලේඛයට අනුව, මාසික ණය වාරික වෙනත් අඩු කිරීම් සමඟ සේවක වැටුපෙන්/ වෙනතයෙන් සියයට 50 ක් ඇතුළත පැවතිය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, චක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට පටහැනිව ණය වාරිකය අයකර තිබුණි.

CPSTL වැටුප් ආපසු ගෙවීමේ උපරිම 50% සීමාව ගණනය කරනු ලබන්නේ මූලික වැටුප + වෘත්තීය දීමනාව + වේතනාධිකය + ජීවන වියදම් දීමනාව ඇතුළත්ව වේ. ඉහත කරුණු වලට අමතරව, 2021 වසරේ කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වය තුළ ණය වාරික අය නොකිරීම සහ වැඩ තහනමට ලක් වූ සේවකයින් නැවත සේවයේ පිහිටුවීම හේතුවෙන් ණය වාරික දෙගුණයක් වීම වැනි හේතූන් නිසා මූලික වැටුපේ වැඩි ප්‍රතිශතයක් පෙන්වුම් කරයි.

සේවකයින්ට හානියක් නොවන පරිදි ණය යෝජනා ක්‍රමය බාහිරින් ලබා දීමට සමාගම කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

(v) කාර්ය මණ්ඩල ණය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සමාගම විසින් නිසි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණද, ඔවුන්ගේ වැටුපෙන් ණය ආපසු අයකර ගැනීමේ හැකියාව සමාලෝචනය නොකර වැඩිපුර ණය ගැනීමට සේවකයින් දිරිමත් කර තිබුණි. අතිකාල වැඩ සඳහා සැබෑ අවශ්‍යතාවයක් නොමැතිව තිබියදී සේවකයින්ට ලබා දී ඇති කාර්ය මණ්ඩල ණය අයකර ගැනීමේ පදනමක් ලෙස අතිකාල වැඩ සඳහා වැඩි අවස්ථා ලබා දී ඇති බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව අතිකාල ගෙවීම් සඳහා සමාගමට ආර්ථිකමය නොවන වියදම් දැරීමට සිදුවී තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සේවකයන් 1,335 ක් එනම් සමාගමේ 2,638ක මුළු සේවකයන්ගෙන් සියයට 50කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් ඔවුන්ගේ මූලික වැටුපෙන් සියයට 75කට වඩා අතිකාල වැඩවලින් ආදායම් උපයා තිබූ අතර සේවකයන් 988ක් ඔවුන්ගේ මූලික වැටුපෙන් සියයට 100කට වඩා අතිකාල ආදායම් උපයා තිබුණි. තවද, සේවකයින් 210 දෙනෙකු සිය මූලික වැටුපෙන් සියයට 200කට වඩා අතිකාල ආදායමක් උපයා තිබූ අතර සේවකයින් 19 දෙනෙකු සිය මූලික වැටුපෙන් සියයට 300 කට වඩා උපයා තිබුණි.

CPSTL මාසික සුදුසුකම් ලත් වැටුපෙන් 50% ඉක්මවන සේවකයින්ට කිසිදු කාර්ය මණ්ඩල ණයක් ලබා නොදෙයි (60% ක් වන විශේෂ ආපදා ණය හැර). කෙසේ වෙතත්, සමාගම විසින් ලබා දී ඇති ණය සඳහා අඩු කළ හැකි සීමාව ලෙස වැටුපෙන් 50% ක සීමාවක් තබා ඇත. මානව සම්පත් කාර්යාංශය 60% සීමාවෙන් ඔබ්බට කිසිදු සේවකයෙකුගේ වැටුප අඩු කිරීමට උපදෙස් ලබාදී නොමැත. කෙසේ වෙතත්, ඇතැම් සේවකයන් ආයතනයෙන් ලබාදෙන සේවක ණයවලට අමතරව බැංකුවලින් පුද්ගල ණය ලබාගෙන තිබේ.

සමාගම විසින් ණය ලබා දීමට පෙර වැටුප් වලින් ණය ආපසු අයකර ගැනීමේ හැකියාව සමාලෝචනය කළ යුතුය.

ඊට අමතරව අතිකාල වැඩවල නිරත වීම වැළැක්විය නොහැකි ප්‍රායෝගික අවස්ථා රාශියක් ඇත. ඒ නිසා ආයතනයෙන් ණය ලබාදීම පමණක් මෙම තත්ත්වයට එකම හේතුව නොවේ.

මූලික වැටුපෙන් 300% ට වඩා වැඩි අතිකාල ලබා ගන්නා සේවකයින් 19 දෙනා බෙදා හැරීමේ කාර්යාංශයට අනියුක්තව සිටින බොහෝ දුරට රියදුරන්, පෝටර්වරුන් සහ අක්වෙරළ මෙහෙයුම් තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලයයි.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

වගභන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාගමේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික කර්තව්‍ය වනුයේ CPC සහ LIOC සතු ඉන්ධන තොග ගබඩා කිරීම සහ එම සමාගම්වල උපදෙස් පරිදි රට පුරා විසිරී සිටින බලයලත් අලෙවි නියෝජිතයන් සහ පාරිභෝගිකයන් වෙත ප්‍රධාන පර්යන්ත 02ක් සහ උප ඩිපෝ 11ක් හරහා බෙදා හැරීමයි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) බණිප තෙල් නිෂ්පාදන සැපයීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වන අලෙවි නියෝජිතයින්ගෙන් සහ පාරිභෝගිකයින්ගෙන් ඉන්ධන ඇණවුම් භාර ගැනීම, ණය සීමාවන් සත්‍යාපනය සහ පූර්ව සුදුසුකම් පරීක්ෂා කිරීම, ඉන්වොයිසි නිකුත් කිරීම, අලෙවි නියෝජිතයින්ගෙන් මුදල් එකතු කිරීම අලෙවිකරණ ආයතන (විශේෂයෙන් CPC) විසින් හැසිරවිය යුතු වුවත් එම ක්‍රියාකාරකම් සමාගම විසින් සිදුකර තිබුණි. එබැවින්, සමාගම බනිප තෙල් නිෂ්පාදන ගබඩා කිරීම සහ බෙදා හැරීමේ ප්‍රධාන විෂය පථයට පරිබාහිර කාර්යයන්හි නිරතව සිටින බව නිරීක්ෂණය විය. තවද, ශ්‍රී ලංකා රජය (GOSL), CPC සහ LIOC අතර ඇති කර ගත් 2003 දෙසැම්බර් 30 දිනැති පොදු පරිශීලක පහසුකම් කොටස් හිමියන්ගේ ගිවිසුමෙන්ද එවැනි ක්‍රියාකාරකම් ආවරණය නොවීය.

2003 දෙසැම්බර් 30 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා රජය (GOSL), CPC සහ LIOC විසින් අත්සන් කරන ලද පොදු පරිශීලක පහසුකම් කොටස් හිමියන්ගේ ගිවිසුමට ආයතන තුනෙහි මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ වගන්ති කිසිවක් ඇතුළත්කර නොමැත.

CPSTL පිහිටුවීමේදී, 2003 වර්ෂයේදී CPC පෞද්ගලිකරණය කරන විට පැවති ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලියේ කිසිදු වෙනසක් සිදු කර නොතිබුණි. තවද ප්‍රධාන වශයෙන් මාර්ගගත තත්‍ය කාලීන ERP පද්ධතිය නොමැති වීම හේතුවෙන් CPC සහ LIOC විසින් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විකල්ප යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දී නොතිබුණි.

සමාගම ස්ථාපිත කල අරමුණුවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

(ii) CPC හි ලියාපදිංචි අලෙවිකරුවන් සහ පාරිභෝගිකයින් තම ඉන්ධන ඇණවුම් CPC වෙත යැවීම වෙනුවට සෘජුවම සමාගම වෙත ලබා දී ඇති අතර CPC හි බොහෝ අලෙවිකරණ කටයුතු සහ මුදල් එකතු කිරීම් CPC හි අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් තොරව සමාගම විසින් සිදු කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, LIOC හි අලෙවි නියෝජිතයින් සිය ඉන්ධන ඇණවුම් සෘජුවම LIOC වෙත ලබා දී ඇති අතර ඉන් අනතුරුව LIOC විසින් ලබා දී ඇති උපදෙස් අනුව ඉන්ධන බෙදා හැරීම පමණක් සමාගම විසින්

CPC සහ LIOC විසින් එහි ලියාපදිංචි අලෙවිකරුවන්ට සහ පාරිභෝගිකයින්ට පෙට්‍රෝලියම් නිෂ්පාදන තොග විකිණීම සම්බන්ධයෙන් කිසිදු සීමාවක් හෝ සීමාවන් අතීතයේ සිට පනවා නොතිබූ අතර දිවයින පුරා පිහිටි පර්යන්තවල නිෂ්පාදන ලබා ගැනීමේ හැකියාවට යටත්ව ඉන්ධන නිකුත් කිරීමට විකුණුම් ඇණවුම් භාර ගැනීමට CPSTL වෙත බලය ලබා දී ඇත.

සමාගම එහි ප්‍රධාන විෂය පථය තුළ ක්‍රියා කළ යුතුය.

තවද, මුදල් එකතු කිරීමේ ක්‍රියා

සිදුකර තිබුණි. ඒ අනුව, සමාගම විසින් CPC සහ LIOC සමඟ එකිනෙකට වෙනස් ආකාරයකින් කටයුතු කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

පටිපාටිය CPSTL විසින් පුරුද්දක් ලෙස සිදුකරනු ලබයි.

(iii) රට තුළ පැවති ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වය තුළ සීමිත ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන තොගයක් පැවතුණි. ඒ අනුව, සීමිත ඉන්ධන තොග දිවයින පුරා සිටින අලෙවි නියෝජිතයින්ට සහ අනෙකුත් පාරිභෝගිකයන් අතර බෙදා හැරීම සඳහා ප්‍රමුඛතා ලැයිස්තුවක් දිනපතා සකස් කර CPC විසින් සමාගම වෙත එවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ලෝඩ් 2,509ක් (ලෝඩ් එකකට ලීටර් 6,600ක්) ප්‍රමුඛතා ලැයිස්තුව නොසලකමින් අලෙවිකරුවන් අතර බෙදා හැර ඇති බව විගණන පරීක්ෂණ වලදී නිරීක්ෂණය විය. තවද ප්‍රමුඛතා ලැයිස්තුව තුළ ඇතුළත් ලෝඩ් 2,524ක් අලෙවි නියෝජිතයන් අතර බෙදා හැර නොතිබූ අතර එය ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට දන්වා නොතිබුණි. රටේ පවතින ආර්ථික තත්ත්වය තුළ සාධාරණ බෙදාහැරීමේ සැලැස්මක් නොමැති සීමිත ඛනිජ තෙල් තොග බෙදාහැරීම රටේ ආර්ථිකයට අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිය.

ඇණවුම ලබා දීම සඳහා ප්‍රමුඛතා දිනයේදී ප්‍රමුඛත්වය ලත් අලෙවි නියෝජිතයා සතුව මුදල්/ණය පහසුකම නොමැතිකම, ප්‍රමුඛතා ලැයිස්තුවේ සිටි අලෙවි නියෝජිතයන් විසින් කිසිදු ඇණවුමක් නොකිරීම, සකස් කළ ලැයිස්තුව අනුව විවිධ ස්ථානවල සිටි බොහෝ අලෙවි නියෝජිතයන් අතර සීමිත බඩුසර් රථ සංඛ්‍යාවකින් නිෂ්පාදන බෙදා හැරීම අභියෝගයක්වීම සහ මාර්ග සහ ප්‍රදේශ පිළිබඳ මනා දැනුමක් ඇති බෙදාහැරීමේ කාර්යාලයේ සහය ඇතිව ලැයිස්තුව සකස් නොකිරීම යන කරුණු සකස් කළ ලැයිස්තුවට අනුගත වීම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන ලදී.

සමාගම ඉන්ධන බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් අලෙවිකරණ ආයතන විසින් ලබා දී ඇති උපදෙස් වලට අනුකූල විය යුතුය.

(iv) ලංකා පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 92 හෝ 95) අලෙවි නියෝජිතයින් 120 දෙනෙකු වෙත බෙදා හැර නොතිබූ අතර අලෙවි නියෝජිතයින් 22 දෙනෙකු අතර ලංකා පෙට්‍රල් ලීටර් 6,600ක් පමණක් බෙදා හැර ඇති අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. තවද, බෙදුම්කරුවන් 08 දෙනෙකු අතර එක් බෙදුම්කරුවෙකුට ලීටර් 210,000 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් වන පරිදි ඉන්ධන බෙදා දී තිබුණි. ලංකා ඔටෝ ඩීසල් (LAD) අලෙවි නියෝජිතයින් 73 දෙනෙකුට බෙදා දී නොතිබූ අතර අලෙවි නියෝජිතයින් 08 දෙනෙකුට ලීටර් 6,600ක් පමණක් බෙදා දී තිබුණි. කෙසේ වුවත් අලෙවි නියෝජිතයින් 17 දෙනෙකුට ලීටර් 200,000 වැඩි ප්‍රමාණයක් බෙදා හැර ඇති අවස්ථාද තිබුණි. එබැවින්, අර්බුදකාරී කාලසීමාව තුළ ඉන්ධන බෙදා හැරීමේදී අසමාන

තොරතුරු වලට අනුව, ඇතැම් අලෙවි නියෝජිතයින්ට අනෙක් අයට සාපේක්ෂව වැඩි ඉන්ධන ලෝඩ් ප්‍රමාණයක් ලැබී ඇත.

1. වැඩිපුර ඇණවුම් ලබා දී ඇති බෙදුම්කරුවන්ගේ ගිණුමේ වැඩි මුදල් ප්‍රමාණයක් ඇති අතර තවත් සමහරුන්ට අඩුම තරමින් එක් ලෝඩ් එකක් ලබා දීමටවත් මුදල් නැත.
2. ගිනි නිවන හමුදාව, සෞඛ්‍ය සේවා සහ අනෙකුත් අත්‍යාවශ්‍ය සේවා ප්‍රමුඛත්වය ලබාදුන් සමහර අලෙවි නියෝජිත ස්ථාන විය.

සමාගම අලෙවිකරණ ආයතන විසින් ලබා දී ඇති උපදෙස් පිළිපැදිය යුතු අතර එවැනි උපදෙස් වලින් බැහැර වන විට සාධාරණ සහ යුක්ති සහගත හේතු තිබිය යුතුවේ.

ඉහත කරුණු නිසා ඇතැම් බෙදුම්කරුවන් හට වැඩි ඇණවුම් ප්‍රමාණයක් ලැබිණි. ඇතිවෙමින් පවතින සමාජ අසහනය අවම

හෝ සාධාරණ නොවන රටාවන් නිරීක්ෂණය වූ අතර එමඟින් රටේ ඇතැම් ප්‍රදේශවල අනවශ්‍ය පෝලීම් සහ මහජන නොසන්සුන්තා ඇති විය.

කිරීමේ පරම පවිත්‍ර වේතනාවෙන් මෙය සිදු කරන ලදී. එබැවින්, අපි කාරණය පිළිගෙන ගැටලුව නිවැරදි කර ඇති බව තහවුරු කරන්නෙමු.

(v) රට තුළ පවතින ඉන්ධන අර්බුදකාරී තත්ත්වය තුළ සමාගම විසින් දිනකට පිටත්කර හරින බවුසර් රථ සංඛ්‍යාව සීමාවී තිබියදී ප්‍රධාන පර්යන්ත දෙකෙන් සහ උප ඩිපෝවලින් ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ ඉන්ධන නිකුත් කිරීමේ හැකියාව තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, මෙම අර්බුදකාරී කාලසීමාව තුළ දිනකට බවුසර් 100කට අඩු ප්‍රමාණයක් නිකුත් කිරීම සඳහා පර්යන්තය පැය 12කට වැඩි කාලයක් ක්‍රියාත්මක වූ අවස්ථා තිබුණි. තවද කෙටි කාලයක් තුළ බවුසර් රථ පිටත්කර යැවීම සඳහා විධිමත් සැලැස්මක් නොතිබූ බවද නිරීක්ෂණය විය.

මෙම කාලසීමාව තුළ බවුසර් රථ කිහිපයක් ධාවනය කිරීම, සතියේ දින 7ම පර්යන්තය විවෘතව තැබීමටගත් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණය, වරාය, ගුවන්තොටුපළ, රෝහල් සහ ත්‍රිවිධ හමුදාවෙහි හදිසි ඉල්ලීම් සහ බලාගාරවලට කලු තෙල්/ඩීසල් සැපයීමේ අවශ්‍යතාවය වැනි හේතූන් මත දිනකට බවුසර් රථ 100ක් පිටත් කිරීමට පමණක් පර්යන්තය පැය 12කට වැඩි කාලයක් ක්‍රියාත්මක වී ඇත. තවද, ඇතැම් ඇණවුම් ඉහළ අධිකාරියේ නියෝගය මත ප්‍රමුඛතා ලැයිස්තුවෙන් පරිභාහිරව බෙදා හරින ලදී.

කෙටි කාලයක් තුළ බවුසර් මුදා හැරීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දිය යුතුයි.

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතාව

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2007 ජනවාරි 05 වන දින ශ්‍රී ලංකා රජය හා ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම අතර ගිවිසගත් බේරුම්කරණ ගිවිසුමේ 03 වන වගන්තියට අනුව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම සඳහා වන වරාය පර්යන්තයේ සිට ඉන්ධන බෙදාහැරීම රටේ ඛනිජ තෙල් අවශ්‍යතාවයෙන් 5% උපරිමයකට සීමාකර ඇති අතර, ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව ද සපුරාස්කන්ද පිරිපහදුවේ සිට ඉන්ධන බෙදාහැරීම හැර සියයට 5 ක උපරිමයකට සීමාකර ඇත. කෙසේ වුවද, ඉහත කොන්දේසි වලට අනුකූල වීම නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ක්‍රමවත් ක්‍රියාවලියක් නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සමාගමට නිමා ගාස්තු ආදායම අහිමි වීමේ හැකියාවක් ඇත.</p>	<p>ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම වෙත රුපියල් බිලියන 7.4 ක සහනාධාර පියවීම, 2006 ජූලි 01 වැනිදා සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අනාගත මෙහෙයුම් සඳහා ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල වාණිජ මිල නියම කිරීමට අලෙවි සමාගම්වලට අවසර දීම, ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සතු ‘සපුරාස්කන්ද’ පිරිපහදුව මගින් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන බෙදාහැරීම රටේ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයෙන් උපරිම වශයෙන් සියයට පහකට (5%) සීමා කිරීම, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම විසින් වන වරාය පර්යන්තයේ සිට ඉන්ධන බෙදාහැරීම රටේ ඛනිජ තෙල් අවශ්‍යතාවයෙන් 5% උපරිමයකට සීමා කිරීම සහ සමාගම සතු පර්යන්ත මගින් රටෙහි ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනවලින් සියයට</p>	<p>කොන්දේසිවලට අනුකූල වීම අධීක්ෂණය සඳහා විධිමත් ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කල යුතුය.</p>

අනුවක (90%) ශේෂය බෙදා හැරීමට අවසර දීම යනාදී අරමුණු සඳහා 2007 ජනවාරි 05 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා රජය සහ ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම අතර බෙරුම්කරණ ගිවිසුම අත්සන් කරන ලදී.

(ආ) පෙර වර්ෂවල විගණන වාර්තාවල නැවත අවධාරණය කළ පරිදි, ලංකා ඛනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම සහ ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම අතර සාමාන්‍ය පොදු පරිශීලක පහසුකම් සඳහා කොටස් හිමිකරු ගිවිසුම හා කොටස් විකිණුම් මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම 2008 දෙසැම්බර් 31 දින අවසන්ව ඇත. මේ සම්බන්ධව දිගුවක් ලබාගැනීම හෝ අදාළ සියලු පාර්ශවයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන්, නිසි ඇගයීමකින් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව නව ගිවිසුමකට ඇතුළත් වී නොමැත. එබැවින් 2011 වර්ෂයේ සිට නිමා ගාස්තු හා ස්ලැබ් (slab) ගාස්තු ද ඇතුළුව ප්‍රවාහන ගාස්තු අයකර ගැනීම තීරණය කිරීම සඳහා අදාළ සියලු පාර්ශවයන්ගේ එකඟතාවයෙන් යුතුව භාවිතා කළ මිල සූත්‍රය සංශෝධනය කර නොමැත.

ලංකා ඛනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාව /ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමවල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව 2018 වර්ෂය තුළ ලංකා ඛනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම විසින් අත්සන් කරන ලද අතුරු ගිවිසුම හැරුණු විට, සියලුම පාර්ශවකරුවන් විසින් නව ගිවිසුමක් මේ දක්වා අත්සන් කර නොමැත.

අදාළ ගිවිසුම් අලුත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුයි.

පාර්ශවකරුවන් අතර සාමාන්‍ය පොදු පරිශීලක පහසුකම් (CUF) සඳහා නව ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට 2021 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් පියවර ගෙන ඇත. යෝජිත නව ගිවිසුමේ පවතින ඇතැම් නව වගන්ති සම්බන්ධයෙන් පාර්ශවකරුවන් සමඟ ඇති නොඑකඟතාවයන් හේතුවෙන් ගිවිසුම අත්සන් කිරීම තවදුරටත් ප්‍රමාද විය.

CUF ගිවිසුම කල් ඉකුත් වූ පසුවත්, 2003 වර්ෂයේදී අත්සන් කරන ලද CUF ගිවිසුමේ නියමයන් සහ කොන්දේසිවලට අනුව ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම විසින් එහි මෙහෙයුම් සහ පොදු පරිශීලක පහසුකම් කළමනාකරණය කරගෙන යන ලදී. ලංකා ඛනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම විසින් සපුරාස්කන්ද සහ වීන වරාය පර්යන්තයේ තෙල් පර්යන්තවලින් ඔවුන්ගේ අභිමතය පරිදි වැඩි වශයෙන් බෙදාහැරීම් සිදු කිරීමට තීරණය කළහොත්, ලංකා ඛනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත

සමාගමෙහි අනාගතය නැවතීමට ඉඩ ඇත.

(ඇ) ව්‍යාපාරයක් සුමටව පවත්වාගෙන යාමට සහ පිරිවැය අවම කර ගැනීම සඳහා කිසියම් ආයතනයකට කිසියම් උපකාරක සේවාවක් සපයන පාර්ශ්වයන් අතර නිසි එකඟතාවයක් පවත්වා ගත යුතු වුවද, අදාළ සියලුම ව්‍යාපාරික කටයුතු ආවරණය වන පරිදි ලංකා ඛනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම අතර කිසියම් ගිවිසුමකට හෝ අවබෝධතා ගිවිසුමකට (MOU) හෝ එළඹ නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එක් එක් පාර්ශ්වයේ ක්‍රියා පටිපාටි, භූමිකාවන් සහ වගකීම් නිසි ලෙස නිර්වචනය කර නොතිබුණි.

පසුගිය වසර 20 ක කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ඛනිජ තෙල් කර්මාන්තයේ සිදු වූ වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගනිමින් පාර්ශ්වකරුවන් අතර නව CUF ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් 2021 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී කටයුතු කර ඇත. යෝජිත නව ගිවිසුමේ ඇතැම් නව වගන්ති සම්බන්ධයෙන් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ඇති නොඑකඟතාවයන් හේතුවෙන් ගිවිසුම අත්සන් කිරීම තවදුරටත් ප්‍රමාද විය.

ප්‍රමාදයකින් තොරව ගිවිසුමකට එළඹීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඈ) ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන එහි තොග ගබඩාවලට සහ CPC සහ LIOC හි ලියාපදිංචි අලෙවිකරුවන්ට සහ පාරිභෝගිකයින්ට බෙදා හැරීම සමාගමේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාරයයි. මේ සඳහා සමාගම බවුසර් 147 කින් සහ ලියාපදිංචි කුලී පදනම මත ලබාගත් බවුසර් 653 කින් සමන්විත බවුසර් ඇණියක් පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

(i) ERP (SAP) පද්ධතියෙහි වාහන කාර්ය සාධන වාර්තාවට අනුව, සමාගම සතු බවුසර් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ප්‍රශස්ත ලෙස භාවිත කර නොතිබුණි. මාසයකට අදාළව සිදු කරන ලද විගණන පරීක්ෂණයට අනුව, සමාගම සතු බවුසර් 147 න් බවුසර් 47 ක් එම මාසය තුළ එක ගමනක් හෝ භාවිතා කර හෝ බෙදාහැර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. සමාගම සතු බවුසර් භාවිතය එහි ධාරිතාවයෙන් අඩකට වඩා අඩුවෙන් හෝ දිනකට බවුසර් 50 සිට 79 දක්වා සීමා කර තිබුණි.

CPSTL සතුව බවුසර් සංඛ්‍යාව 145 ක් වන අතර ඒවායින් 4 ක් වෙනත් කාර්යයන් සඳහා (ගිනි සහ ආරක්ෂාව සහ මෙහෙයුම් රාජකාරි) භාවිතා කරනු ලැබේ. ඔටෝ මොබයිල් අංශයේ බවුසර් 19ක් ප්‍රධාන අලුත්වැඩියාව යටතේ පවතින අතර, මෝටර් රථ අමතර කොටස් නොමැතිවීම හේතුවෙන් 15ක් සුළු අලුත්වැඩියාවල පවතී. ඒ අනුව, 2022 මැයි මාසය වනවිට, එම සංවිධානය තුළ බවුසර් 107ක් භාවිත කර ඇති බව අනාවරණය වී ඇත.

ස්වකීය සම්පත් ප්‍රශස්ත ලෙස භාවිතා කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, අවම වශයෙන් සමාගම විසින් දරන ලද ස්ථාවර පොදු කාර්ය පිරිවැය ද අයකර ගැනීමට නොහැකි විය.

(ii) බාහිර ප්‍රවාහනකරුවන් (බවුසර්) තෝරාගැනීමේදී සමාගම රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කර නොතිබුණි. ඒ අනුව, කුලී පදනම මත ලබාගත් බවුසර් සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ විනිවිදභාවය විගණනයේදී සැක සහිත විය. මෙහෙයුම් සඳහා බාහිර ප්‍රවාහනකරුවන් තෝරා ගැනීමේ විනිවිදභාවයෙන් යුත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා පටිපාටිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස, පුද්ගලික බවුසර් කුලියට ගැනීම සඳහා වන ටෙන්ඩරය ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

සමාගම මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය.

(iii) 2022 ජනවාරි මාසය සඳහා කුලියට ගත් බවුසර් කාර්ය සාධන වාර්තාවට අනුව, බවුසර් 129 ක් හෝ ලියාපදිංචි බවුසර්වලින් සියයට 20 කට මාසය තුළ කිසිදු ධාවන වාරයක් ලබා දී නොතිබූ අතර, බවුසර් 100 ක් හෝ ලියාපදිංචි බවුසර්වලින් සියයට 15 ක් සඳහා දින 10 කට අඩු කාලයක් සඳහා ධාවන වාර ලබා දී ඇත. කෙසේ වෙතත්, මාසය තුළ දින 24 කට වැඩි කාලයක් සඳහා ධාවන වාර ලබා දී ඇති තෝරාගත් බවුසර් 9 ක් ඇතුළුව, බවුසර් 64 ක් හෙවත් ලියාපදිංචි බවුසර්වලින් සියයට 10 කට මාසය තුළ දින 20 කට වැඩි කාලයක් සඳහා ධාවන වාර ලබා දී ඇත. එබැවින්, පුද්ගලික බවුසර් සඳහා ධාවන වාර වෙන් කිරීමේ පදනම විගණනයේදී පැහැදිලි නොවීය. කුලියට ගත් බවුසර් සඳහා ධාවන වාර වෙන් කිරීමේ නොගැලපීම් මීට පෙර නිරීක්ෂණය විය. කුලියට ගත් බවුසර් සඳහා මාර්ගෝපදේශයක් ලෙස, උපරිම ධාවන සැකපුම් ප්‍රමාණයක් 2021 සිට ERP (SAP) පද්ධතිය හරහා හඳුන්වා දෙන ලදී. පුද්ගලික බවුසර් සඳහා සංචාර වෙන් කිරීම විනිවිදභාවයෙන් හෝ යුක්ති සහගත ක්‍රමවේදයකට කළ යුතුය.

3.4 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය **කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම** **නිර්දේශය**

සමාගම විසින් 2020 ඔක්තෝබර් 16 වැනි දින රු. 942,474,240 ක කොන්ත්‍රාත් මිලකට ශ්‍රී ලංකාවේ ලියාපදිංචි පෞද්ගලික සමාගමකට කොළොන්නාව ස්ථාපනයේ වර්ග මීටර් 15,000 ක ගබඩා ටැංකියක් සහ වර්ග

මීටර් 7,000 ක ගබඩා ටැංකි 02 ක් මිලදී ගැනීම, ඉදිකිරීම සහ කොමිස් කිරීම සඳහා ටෙන්ඩරයක් ලබා දී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

(i) ව්‍යාපෘතිය ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා, ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමට පෙර ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම සහ/හෝ උපදේශක පත් කර නොතිබුණි.

ආරම්භයේදී, CPSTL විසින් ටැංකි 3 ක කොන්ත්‍රාත්තු පරිපාලනය ඉංජිනේරු කාර්යයට අනුයුක්ත කාර්ය මණ්ඩලය හරහා සිදු කිරීමට තීරණය කරන ලදී. ඉන් අනතුරුව, වසංගත කාලසීමාව තුළ, ටැංකි 3 ව්‍යාපෘතිය සමඟ එක්ව ප්‍රමාද වූ ටැංකි 6 ක තවත් ව්‍යාපෘතියක ඉදිකිරීම් කටයුතු නැවත ආරම්භ කර ඇත. ව්‍යාපෘති දෙකෙහිම කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය එකවර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කැපවූ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමක් සඳහා 2021.06.09 දින අධ්යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ඉල්ලා ඇත. කෙසේ වෙතත්, COVID 19 වසංගතය සහ නිරන්තර කළමනාකාරිත්වය වෙනස් වීම හේතුවෙන්, මෙවැනි ඉල්ලීම් කිරීමට වාතාවරණයක් නොතිබූ බැවින් එය ප්‍රමාද වීමට ලක් විය.

ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමට පෙර ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමක් හෝ උපදේශකයෙකු පත් කළ යුතුය.

(ii) සමාගම සෘජු ඉදිකිරීම් පිරිවැය ගණනය කිරීම සඳහා මිල ගණන් ඇතුළත් කර සවිස්තරාත්මක බිල්පතක් (BOQ) සකස් කර නොතිබුණි. එබැවින් ව්‍යාපෘතියේ සෘජු ඉදිකිරීම් පිරිවැයේ නිරවද්‍යතාවය විගණනයේදී ප්‍රමාණාත්මක ලෙස තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය. තවද, GPG හි මාර්ගෝපදේශ අ 4.3.2 අනුව, අනුමත මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවක් (TCE) සකස් කර නොතිබූ අතර, ඒ අනුව, නියමිත පරිදි අනුමත TCE නොමැතිව, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව (TEC) විසින් ලංසු ඇගයීම සිදු කර ඇත.

CPSTL විසින් රේඛීය අයිතම ගාස්තු සකස් කරන ලද්දේ මෑතකදී නිම කරන ලද සමාන ස්වභාවික ටැංකි ඉදිකිරීම්/අලුත්වැඩියා කිරීමේ ව්‍යාපෘතිවල පෙර අත්දැකීම් මත පදනම්වය. සෘජු ඉදිකිරීම් පිරිවැය (DCC) ගණනය කරනු ලබන්නේ එවැනි ගාස්තු භාවිතා කරමිනි. ලංසු ඇගයීමේ අරමුණ සඳහා TEC විසින් DCC භාවිතා කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය මිනුමක් සහ ගෙවීම් ආකාරයේ කොන්ත්‍රාත්තුවක් බැවින් ලංසු තැබීමේ ලේඛනවල සවිස්තරාත්මක BOQ ඇතුළත් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

(iii) ලබා ගත හැකි තොරතුරු අනුව, සමාගමේ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී - ඉංජිනේරු සහ

ප්‍රසම්පාදන ආයතනය ඉදිරියේදී රාජකාරි වෙන් කිරීමට අවශ්‍ය

වගකිව යුතු පුද්ගලයන් අතර රාජකාරි නිසි ලෙස වෙන්

සහාය සේවා විසින් සම්පූර්ණ පිරිවැය ඇස්තමේන්තු අනුමත කිරීම, ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම, ලංසු ඇගයීම්, අතුරු බිල්පත් සහතික කිරීම යනාදී වගකීම් සහ අනෙකුත් සියලුම කොන්ත්‍රාත් පරිපාලන කටයුතු නිසි පරිදි වෙන්කර පාලනය කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

ක්‍රියාමාර්ග ගනු ඇත.

කළ යුතුය.

(iv) කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමේ 12.2(ආ) වගන්තියට අනුව, ඉන්ධන ගබඩා ටැංකි 03ක් ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව මිනුම් කර ගෙවීමේ කොන්ත්‍රාත්තුවක් විය. කෙසේ වෙතත්, ලංසු ලේඛනවල ඇතුළත් කළ යුතු සවිස්තරාත්මක ප්‍රමාණයේ බිල්පතක් (BOQ) පවා ලබා නොගෙන සමාගම රු. 750,129,599 ක මුදලක් ගෙවා ඇත. එබැවින් සිදු කරන ලද කාර්යයන් මිනුම් කිරීමේ ආකාරය සහ කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවිය යුතු සැබෑ මුදල ගණනය කිරීම විගණනයේදී තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.

CoC හි 14.1 (d) උප වගන්තියේ සඳහන් වන්නේ “කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් යෝජිත එකවර ගෙවීම් මිලෙහි සංයුතියක් ඇතුළත් උපලේඛන ආරම්භක දිනයේ සිට දින 28ක් ඇතුළත ඉංජිනේරුවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු බවයි. ගෙවීම් සහතිකය සකස් කිරීමේදී ඉංජිනේරුවරයා හට සංයුතිය ඇතුළත් උපලේඛනය සැලකිල්ලට ගත හැකි නමුත් එයට බැඳී නොසිටිනු ඇත. ඉහත වගන්තියට අනුව, අදාළ BOQ අයිතමවල සංයුතියේ ප්‍රතිශත කොන්ත්‍රාත්කරුගෙන් ලබාගෙන CPSTL විසින් ඒවා සමාලෝචනය කර/සාකච්ඡා කර සාමූහිකව එකඟ විය. සමාගමේ ආරක්ෂාකාරී ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස එකඟ වූ ප්‍රතිශතයන් ලබා ගන්නා ලදී. අතුරු ගෙවීම් සඳහා සිදු කරන ලද කාර්යයේ වටිනාකම ඒ අනුව තීරණය කරන ලදී. අන්තර්කාලීන ගෙවීම් සත්‍යාපනය සඳහා, BOQ අයිතමවල එකඟ වූ සංයුතිය භාවිතා කළ හැක. කෙසේ වෙතත්, එක් එක් BOQ අයිතම සඳහා අවසාන ගෙවීම සහතික කරනු ලබන්නේ වැඩ නිම කිරීමෙන් සහ එවැනි අයිතමවල අදාළ පරීක්ෂණ කිරීමෙන් පසුව පමණි.

සවිස්තරාත්මක BOQ අනුව ඉංජිනේරු කාර්යය මගින් ගෙවීම් සහතික කිරීම සිදු කළ යුතුය.

(v) තෝරාගත් ලංසුකරු දේශීය සමාගමක් වුවද, බොහෝ අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට සහ කාර්මික කාර්ය මණ්ඩලය දේශීයව බඳවා ගැනීමට හැකි තත්ත්වයක සිටියද, එම

ඇගයීම් සිදු කිරීමේදී, TEC විදේශ මුදල් ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් ඇල්මක් දක්වන ලංසුකරුගෙන් පැහැදිලි කිරීමක් ලබා ගෙන ඇත. ලංසුකරු විසින්

ගිවිසුම්වලට එළඹීමේදී, සමාගමට වඩාත්ම වාසිදායක තීරණ ගන්නා බවට කළමනාකාරිත්වය

සමාගම විදේශ මුදලින් (USD) මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, TEC විසින් සවිස්තරාත්මක ලංසු ඇගයීමේදී ඉහත කරුණු සලකා බලා තිබේද යන්න තහවුරු කිරීමට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි නොතිබුණි. තවද, කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අතුරු බිල්පත් USD කොන්දේසි වලින් සකස් කර ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, එම බිල් මුදල අතුරු බිල්පත් ගෙවීමේ දිනයේ පැවති විනිමය අනුපාතයට අනුව රුපියල් වලින් පියවා ඇත. ඒ අනුව, ඩොලරයට සාපේක්ෂව රුපියලේ අගය අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන්, සමාගමට රුපියල් මිලියන 69කට අධික අමතර වියදමක් දැරීමට සිදු විය.

2020.06.29 දිනැති ලංසු ඇගයීමේ පරිපූරක වාර්තාවේ ඇතුළත් ඔවුන්ගේ සාධාරණීකරණය කිරීම් ඉදිරිපත් කර ඇත.

සහතික විය යුතුය.

(vi) ලංසු ඇගයීම් වාර්තාවේ මූල්‍ය සංසන්දනයට අනුව, CPSTL ඇස්තමේන්තුව සහ තෝරාගත් කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ලංසු මිල අතර සැලකිය යුතු වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය. එබැවින්, කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කිරීමට පෙර නිසි සවිස්තරාත්මක මූල්‍ය තක්සේරුවක් අනුගමනය නොකර සමාගමේ ඇස්තමේන්තුව සකස් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද, TEC විසින් ලංසුකරු විසින් ඉදිරිපත්කරනලද ගාස්තුවලට අනුව වැඩ කිරීමේ හැකියාව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ලංසුකරුගෙන් සවිස්තරාත්මක අනුපාත විශ්ලේෂණයක් ඉල්ලා සිටියේද යන්න තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.

සාමාන්‍යයෙන්, යාන්ත්‍රික කොන්ත්‍රාත්තුව වලදී, රේඛීය අයිතම මිල සැලකිය යුතු පරාසයක් තුළ වෙනස් වේ. CPSTL විසින් රේඛීය අයිතම ගාස්තු සකස් කරන ලද්දේ මෑතකදී නිම කරන ලද සමාන ස්වභාවික ටැංකි ඉදිකිරීම්/අලුත්වැඩියා කිරීමේ ව්‍යාපෘතිවල පෙර අත්දැකීම් මත පදනම්වය. "බාහිර වැඩ" වලදී පමණක් ලංසුකරුගේ මිල CPSTL ඇස්තමේන්තුවට වඩා 77.59% අඩු වී ඇත, එය සමස්ත ලංසු මිලට සුළු බලපෑමක් ඇති කරයි. අනෙකුත් BOQ අයිතමවල විචලනය සහ සමස්ත ලංසු මිල පිළිගත හැකි සීමාවක පැවති අතර, "බාහිර වැඩ" හි මිල විචලනය පිළිබඳව TEC විමසා නැත.

සමාගමේ ඇස්තමේන්තුව සහ තෝරාගත් කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ලංසු මිල අතර ප්‍රමාණාත්මක වෙනසක් පැවති බැවින්, සමාගම එක් එක් BOQ අයිතම සඳහා අනුපාත විශ්ලේෂණයක් ලබා ගත යුතුය.

(vi) ඉන්ධන ගබඩා ටැංකි 03කට අදාළ කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමේ 14.3(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව, නිසි ගෙවීම් සහතිකයක කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය නොමැති වීම හේතුවෙන් අන්තර්කාලීන ගෙවීම් භයක් (6)

කළමනාකාරිත්වය පිළිබඳ අදහස් දක්වා නොතිබුණි

කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමට අනුව එක් එක් අතුරු ගෙවීම් වලින් රඳවා ගැනීමේ මුදල් රඳවා ගත යුතුය.

කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවීමේදී

සම්බන්ධයෙන් රුපියල්
27,889,241 ක මුදලක් සමාගම
රඳවාගෙන නොතිබුණි.

නිසි ගෙවීමේ ක්‍රමවේදයක්
අනුගමනය කළ යුතුය

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) පෙර වර්ෂවල විගණන වාර්තා මගින් පෙන්වාදුන් පරිදි, සමාගමේ සැලකිය යුතු පුරප්පාඩු සහ අතිරික්ත සේවකයින් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව, සමාගමේ 3,249 ක අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවෙන් පුරප්පාඩු 771 ක් (ඒ ශ්‍රේණියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වයේ පුරප්පාඩු 58 ක් ඇතුළුව) සහ අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාව 160 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වුවත්, පුරප්පාඩු පිරවීමට හෝ සමාගමේ සත්‍ය සේවක සංඛ්‍යා අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන පරිදි සේවක සංඛ්‍යාව සංශෝධනය කිරීමට සමාගම විසින් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2016 වර්ෂයේදී සේවක සංඛ්‍යාව වසර 5ක් එනම් 2016 – 2021 සඳහා සකස් කර ඇත. වසර 5 ක කාලය තුළ අවශ්‍ය වීට සහ අවශ්‍ය වීට වරින් වර පිරවීම සහ බාහිර බඳවා ගැනීම් හැකිතාක් අවම වන පරිදි සේවක සංඛ්‍යාව සකස් කිරීමේදී අවශ්‍යතාවය අනුව සහ අදාළ කාර්යභාර ප්‍රධානියාගේ ඉල්ලීම මත අත්‍යවශ්‍ය සේවක සංඛ්‍යා ඇබැරිතු පමණක් කළ යුතු බවට එකඟ විය. සෑම වසරකම සැලකිය යුතු සේවකයින්ගේ විශ්‍රාම ගැනීම, ඉල්ලා අස්වීම හෝ තනතුර හිස් කිරීම බව ද සටහන් වේ. 2020 වසරේ එවැනි වෙන්වීම් 160ක් සහ 2021 නොවැම්බර් දක්වා 136ක් වේ. මෙම වෙන්වීම් හේතුවෙන් 2021 නොවැම්බර් 01 වන දිනට සේවක සත්‍ය සංඛ්‍යාව 2672 දක්වා අඩු වී ඇති අතර අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 3249කි. ඒ අනුව අපට අපේක්ෂිත පරිදි සියලුම පුරප්පාඩු පිරවීමට නොහැකි වී ඇත. Covid 19 තත්ත්වය හේතුවෙන් ඉතා අත්‍යවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මෙහෙයුම් සම්බන්ධ බාහිර බඳවා ගැනීම් පවා සම්පූර්ණ කිරීමට නොහැකි වූ බව ද සටහන් වේ. වසර ගණනාවක් තිස්සේ වෙන්වීම් හේතුවෙන් පුරප්පාඩු ඇති වී පුරප්පාඩු ලැයිස්තුවට එකතු වී 2019 සිට පුරප්පාඩු පැවති අතර එම වර්ෂවල පැවති විවිධ මැතිවරණ සහ වසංගත තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ඒවා පිරවීමට නොහැකි විය. කෙසේ වුවත්, අප 2021 වර්ෂයේ පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා අභ්‍යන්තර උසස්වීම් කඩිනම් කරන අතර සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් සඳහා ZOOM හරහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වූ අතර 2021 වසර තුළ 563 දෙනෙකුට උසස්වීම් ලබා දීමට හැකි විය. සේවක සංඛ්‍යා අවශ්‍යතාවයේ වෙනස්වීම් සලකා බලා 2021 වසර අවසානයේ සේවක සංඛ්‍යා සමාලෝචනයක් සිදු කරන ලදී. නමුත් නිරන්තර කළමනාකාරීත්වය වෙනස්වීම් 	<p>සමාගමේ කාර්ය මණ්ඩලය විවේචනාත්මකව නැවත ඇගයීමට ලක් කළ යුතු අතර සමාගමේ කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී මෙහෙයුම් සඳහා සුදුසු සේවක මට්ටම් තීරණය කළ යුතුය.</p>

හේතුවෙන් එය ප්‍රමාද වී ඇති අතර වර්තමානයේ සේවක සංඛ්‍යාව සමාලෝචනය කර නව සේවක සංඛ්‍යා යෝජනාවක් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයට අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.

6. කාර්ය මණ්ඩල තනතුරුවල අතිරික්ත සේවකයින් පෙන්වුම් කරනු ලබන්නේ දේශපාලන වින්දිත උසස්වීම්, දස අවුරුදු එකතූන පල්වෙන උසස්වීම් යනාදී යෝජනා ක්‍රම නිසා ඔවුන් නිශ්චිත සේවක සංඛ්‍යාව සමඟ නොගැලපෙන බැවිනි. කෙසේ වුවත්, පුරප්පාඩු නිර්ණය කිරීමේදී මෙම අතිරේක සේවකයින්ගේ තනතුරු සහ අතිරික්ත සේවකයින් ඇතුළුව සත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව 2672 කි.

<p>(ආ) ලබා ගත හැකි තොරතුරුවලට අනුව, සමාගම සතුව ටැංකි ලොරි 182ක් පමණක් තිබූ අතර, දිනකට සාමාන්‍ය භාවිතය බවුසර් 75ක් පමණ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී ලොරි රියදුරන්ගේ සත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව 222ක් විය. තවද, පසුගිය කාලය තුළ ටැංකි ලොරිවල සත්‍ය භාවිතය ඉතා සීමිත වූ අතර, ඒ අනුව, ලොරි රථ රියදුරන්ගෙන් බහුතරයක් නිෂ්ක්‍රීයව සිටියහ.</p>	<p>පෙට්‍රෝලියම් ඉන්ධන දිවයින පුරා බෙදා හැරීම සඳහා CPSTL සිය බුදුසර සමූහය භාවිතා කරයි. දිවා කාලයේ මෙන්ම රාත්‍රී කාලයේ අනතුරුදායක ඉන්ධන තොගයක් සමඟින් රිය පැදවීමේදී ඇති වන දුර මෙන්ම අවදානම සලකා සේවා මුර පදනම මත රියදුරන් අප විසින් වෙන් කර ඇත. එබැවින්, රියදුරන් ටැංකි බවුසර් ලබා ගැනීමේ හැකියාව සමඟ එකින් එක පදනමක් සමඟ සැසඳිය නොහැක. ප්‍රධාන වශයෙන්, රියදුරන්ට නිවාඩු ලබා දීම සඳහා ලබා දී ඇති ප්‍රතිපාදන, පොරොන්තු රාජකාරියේ යෙදී සිටින රියදුරන් සහ මෝටර් රථ ක්‍රියාකාරීත්වයේ සහ පිටත අලුත්වැඩියා මධ්‍යස්ථානවල රිය අනතුරු අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු කටයුතු සිදු කරන බවුසර් යනාදී කරුණු මෙම අතිරික්තට හේතු වී ඇත. මේ වන විට කොළොන්නාව ඇතුළු තොග ඩිපෝවල ටැංකි බවුසර් 148ක් ක්‍රියාත්මක වේ.</p>	<p>සමාගමේ කාර්ය මණ්ඩලය නැවත ඇගයීමට ලක් කළ යුතු අතර සමාගමේ කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී මෙහෙයුම් සඳහා සුදුසු සේවක මට්ටම් තීරණය කළ යුතුය.</p>
--	--	--

3.6 වාහන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාගම විසින් එක් එක් වාහනය සඳහා වාහන ධාවන සටහන් භාවිතා කරනු වෙනුවට දෛනික වාහන ගමන් පත්‍රයක් භාවිතා කර ඇත. ඒ අනුව ලිපිගොනුවට අමුණා ඇති දෛනික වාහන ගමන් පත්‍ර හසුරුවා වැරදි ලෙස වෙනස්</p>	<p>සියලුම වාහනවල ඉන්ධන පරිභෝජන තොරතුරු SAP පද්ධතිය තුළ සටහන් කර ඇති අතර වෙනස්කම් තිබේ නම් ඒවා නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා පද්ධතියෙන් සෑම වාහනයකම මාසික සාරාංශ පත්‍රය ලබා ගනු ලබයි. සියලුම රියදුරන්ට දිනපතා වාහන පරීක්ෂාව සිදු කර රිය පැදවීමේ ගැටළු ඇති වුවහොත් ගරාජ් අංශයට දැනුම් දෙන ලෙස උපදෙස් දී ඇත.</p>	<p>අදාළ ලියකියවිලි නිසි පරිදි නඩත්තු කළ යුතුය.</p>

කිරීමේ හැකියාවක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. තවද, ඉන්ධන පරිභෝජනය පිළිබඳ විස්තර සහ වාහනයේ ධාවන තත්ත්වය පිළිබඳ රියදුරුගේ අදහස් වාහන ගමන් පත්‍ර ඇතුළත් කර නොතිබුණි. එසේම, රියදුරන්ගේ රාජකාරියේ සහ විවේක කාලය පිළිබඳ විස්තර බලයලත් නිලධාරියෙකු විසින් නිරීක්ෂණය කර නොතිබුණි.

අලුත්වැඩියාවන් නිරීක්ෂණය කළහොත්, විශේෂ සටහනකින්

විධායක නිලධාරියාගේ අත්සනින් ගරාජ් වෙත යවනු ලැබේ. (මෙම පෝරමය SAP පද්ධතිය හරහා හෝ අතින් ඉදිරිපත් කළ හැක.)

වාහන සංචිතයේ සිටින රියදුරන් සඳහා රාජකාරියට වාර්තා කරන විට සහ ඉතිරිව ඇති අවස්ථාවේදී ඇඟිලි සලකුණු සටහන් කිරීම අනිවාර්ය වේ. කෙසේ වුවත්, CPSTL නිලධාරීන්ට අනුයුක්ත කර ඇති රියදුරන්ට ඔවුන්ගේ රාජකාරි වාර්තා කිරීම සහ ඉතිරි කාලය ඔවුන්ගේ වාරිකා පත්‍රවල සටහන් කරන ලෙසත් අදාළ නිලධාරියා අධීක්ෂණය කරන ලෙසත් උපදෙස් දී ඇත.

(ආ) සමාගමේ ගරාජ් අංශය මගින් වාහනවල ඉන්ධන පරිභෝජනය නිරන්තරයෙන් පරීක්ෂා කර අධීක්ෂණය කර නොතිබූ අතර, වාහන අලුත්වැඩියාව සහ නඩත්තුව වාර්තා කිරීම සඳහා වාහන ලොග් පොත් නඩත්තු කර නොතිබුණි. එබැවින් වාහන පරිපාලනය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය සහ නඩත්තුව සහ ඉන්ධන පරිභෝජනය පිළිබඳ අධීක්ෂණය සතුටුදායක මට්ටමක නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

ගරාජ් අංශය කාර්යය සෑම වාහනයක් සඳහාම ලිපිගොනු 02 ක් නඩත්තු කරයි, එකක් අලුත්වැඩියා සහ වියදම් වාර්තා කිරීම සඳහා සහ 02 වන එක අනතුරු වාර්තා කිරීම සහ බලපත්‍ර රක්ෂණය සඳහා. කෙසේ වෙතත්, සියලුම තොරතුරු SAP පද්ධතිය තුළද වාර්තා කර පවත්වාගෙන යයි.

වාහන පරිපාලනය සඳහා විධිමත් ක්‍රමයක් ඇති කළ යුතුයි.

මේ වන විට ජාතික විගණන කාර්යාලය මගින් සිදුකරනු ලබන විශේෂ විගණන විමර්ශනයේ දී ලබා දී ඇති උපදෙස් අනුව දෝෂ අවම කරමින් සමාගමේ වාහන පරිපාලනය වැඩිදියුණු කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. මෙය 2020 වර්ෂයේ සිට සිදු කරනු ලබයි.

4 වගවීම සහ යහපාලනය
4.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2003 ජූනි 2 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යවසාය චක්‍රලේඛ අංක PED/12 හි මාර්ගෝපදේශ 5.1.1 - යහපාලනය සඳහා වූ මාර්ගෝපදේශ අනුව, සමාගම විසින් සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කර විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>2018 වර්ෂයේ දී 05 වසරක සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා ටෙන්ඩරය M/s Ernst & Young (වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්) වෙත ප්‍රදානය කරන ලදී. 2018 වර්ෂයේ ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී සංයුක්ත සැලැස්ම කෙටුම්පත් ඉදිරිපත් කරන ලදී. 2019 දෙසැම්බරයේ ආණ්ඩු වෙනස් වීමෙන් පසුව, නව කළමනාකාරීත්වය විසින් සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීමේ විෂය පථය වෙනස් කර සංශෝධිත 05-වසරක සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කරමින් පවතී.</p>	<p>සමාගම මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය.</p>